

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

[Salmonella surveillance: fág típus vizsgálatok, 2001](#)

[Tájékoztató szakmai rendezvényekről](#)

[Fertőző betegségek adatai](#)

[Aerobiológiai jelentés](#)

(lásd: www.antsz.hu/oki/oki14.htm)

[Impresszum](#)

HAZAI INFORMÁCIÓ

SALMONELLA SURVEILLANCE: FÁGTÍPUS VIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI, 2001

A "Johan Béla" Országos Epidemiológiai Központ (OEK) Fágtipizálási és molekuláris epidemiológiai osztályán, valamint az ÁNTSZ megyei intézeteinek fáglaboratóriumaiban (Baranya, Csongrád, Fejér, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Komárom-Esztergom, Nógrád, Pest, Somogy, Vas, Főváros) 2001-ben 9925, különböző szerotípusba tartozó, humán, állati, élelmiszer és víz eredetű Salmonella törzs fágtípus-meghatározását végezték el (**1. táblázat**).

A **S.Typhi**, **S.Paratyphi-B**, **S.Java** törzsek fágtípus-meghatározását kizárólag az OEK-ben működő laboratóriumban, míg a leggyakrabban izolált, járványügyi szempontból jelentős – **S.Enteritidis**, **S.Infantis**, **S.Hadar**, **S.Virchow** stb. – törzsek fágtípus-meghatározását a megyei hálózatban működő fáglaboratóriumokban is végzik, ezért az országban izolált törzsek járványügyi tipizálása csaknem teljesnek mondható. Kedvezőtlenebb beküldési arányok az „egyéb” – ritkán előforduló – szerotípusok esetén voltak.

Tizenöt **S.Typhi** törzs fágtípusát határozták meg. Az év során négy (5 törzset vizsgáltak) megbetegedést diagnosztizáltak, ebből egy hazai, három importált eset volt. A betegekből származó törzsek C, F1, F7 és 38 fágtípusba tartoztak. Öt törzs baktériumgazdától származott. A vizsgált 8 antibiotikummal szemben valamennyi törzs érzékeny volt.

1. táblázat

A 2001-ben vizsgált Salmonella törzsek száma szerotípusok szerint

Salmonella szerotípus	Vizsgált törzsek száma	Izolált törzsek száma*
S.Typhi	15**	8
S.Paratyphi-B és S.Java	5**	2
S.Enteritidis	8 395	9 175
S.Typhimurium	448	501
S.Infantis	415	413
S.Blockley	99	284
S.Hadar	197	235
S.Saintpaul	64	182
S.Bovis-Morbificans	35	145
S.Virchow	107	122
S.Derby	15	116
S.Bredeney	46	103
Egyéb (23 féle)	84	452
Összesen	9 925	11 748

* OEK Járványügyi osztályának adatai alapján

** Egy személy (baktérium ürítő) több mintája

A két **S.Paratyphi-B** törzs közül az egyik Taunton, a másik BAOR fágtípusú volt. Az izolátumok antibiotikumokkal szemben érzékenyek bizonyultak.

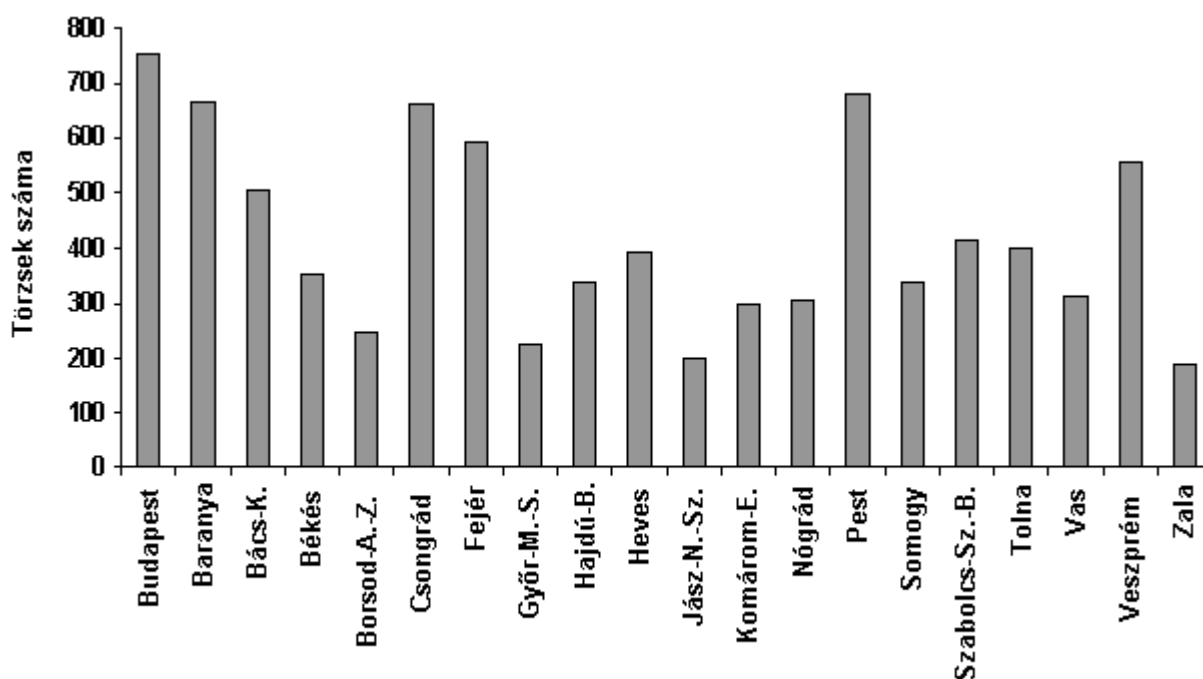
A három **S.Java** törzs betegekből származott. Fágtípusuk 1a var3, 3b és Nt volt, egy izolátum ampicillinnel szemben rezisztensnek bizonyult.

A vizsgált **S.Enteritidis** izolátumok száma 2000-hez képest csökkent, a tipizált törzsek aránya megyénként nagy eltéréseket mutatott (**1. ábra**).

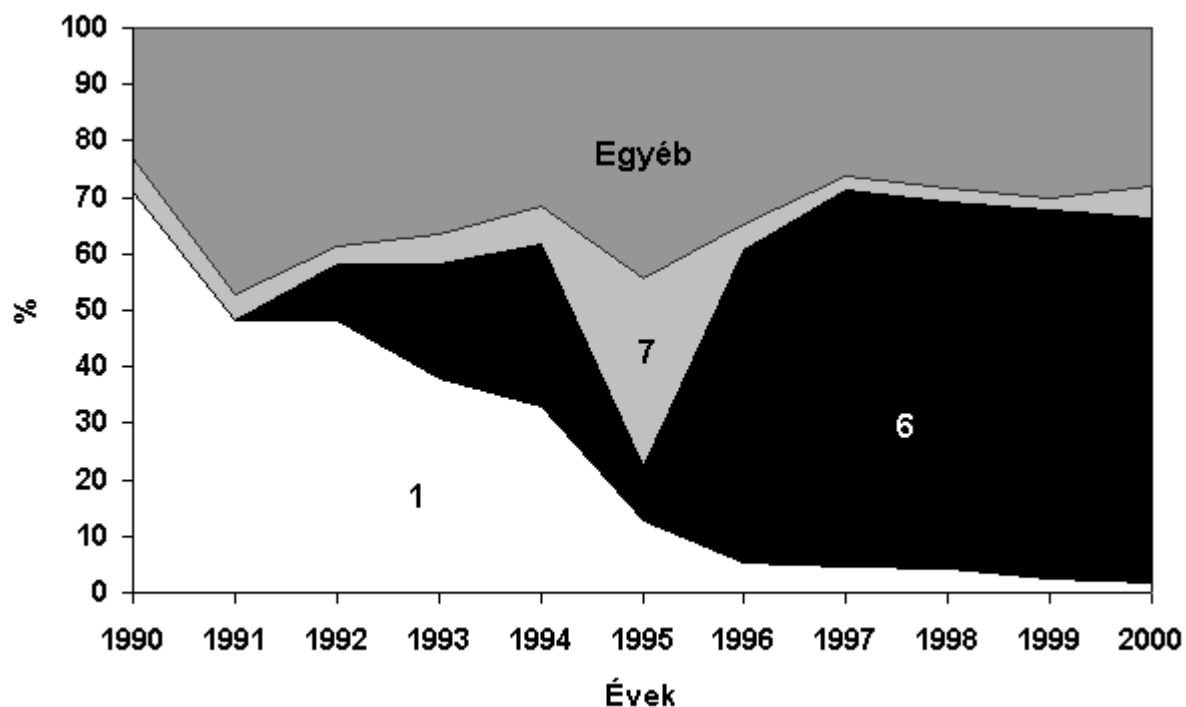
A legtöbb törzs Budapestről, Pest, Csongrád, Baranya, Fejér, és Veszprém megyéből származott, a legkevesebb törzs Zala, Jász-Nagykun-Szolnok és Győr-Moson-Sopron megyében került izolálásra és fágtípus-meghatározásra. Ennek háttérében különböző intenzitású járványok állnak, de extrém magas esetszámmal járó járvány az év során nem volt. Az országos adatok tükrében változás figyelhető meg az egyes fágtípusok előfordulási gyakorisága tekintetében. Az utóbbi tíz évben bekövetkezett változásokat a **2. ábra** mutatja.

1. ábra

Fágtípus-meghatározásra beküldött S.Enteritidis törzsek területi megoszlása

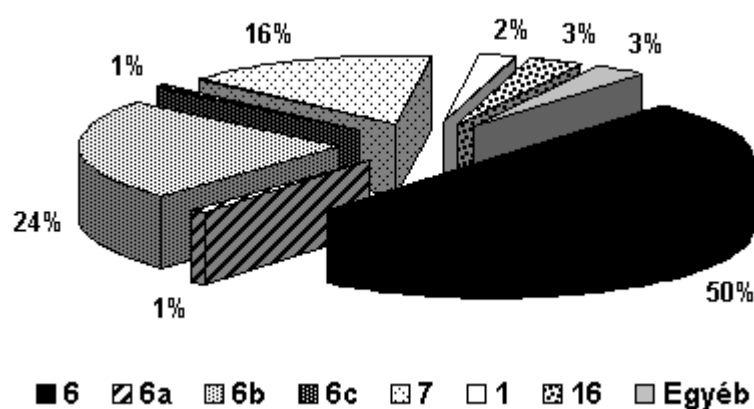

S.Enteritidis törzsek fágtípusának változása 1990-2000 között

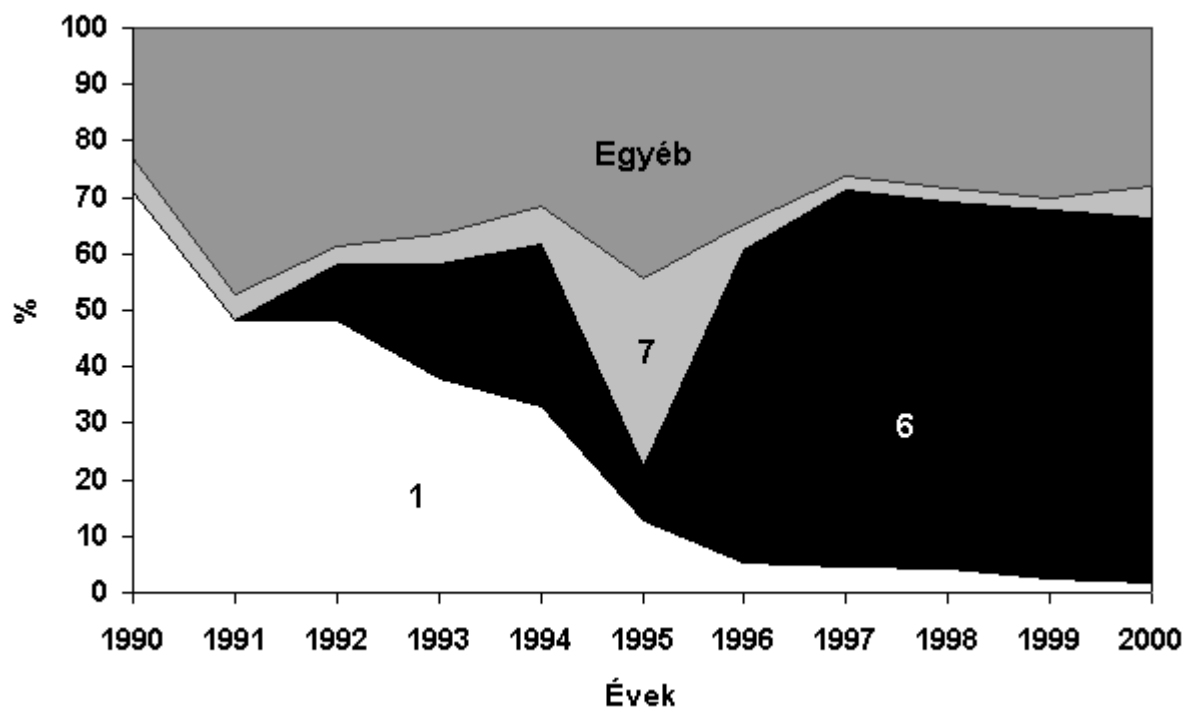

Az egyes fágtípusok előfordulási aránya változott az utóbbi 2-3 év során. Az egyéb fágtípusok az 1b, 4, 6b, 16, 18 voltak. A 6 fágtípus dominanciája megmaradt, gyakorisága csökkent (68,1%-ról a 2001. évre 50%-ra), míg a 7 fágtípusé jelentősen – 9,2%-ról a 2001. évre 16%-ra – emelkedett. A 2000. évig a második leggyakoribb – 6b – fágtípusú törzsek előfordulási gyakoriságában nem történt jelentős változás. (3. ábra).

S.Enteritidis törzsek fágtípus szerinti megoszlása 2001-ben

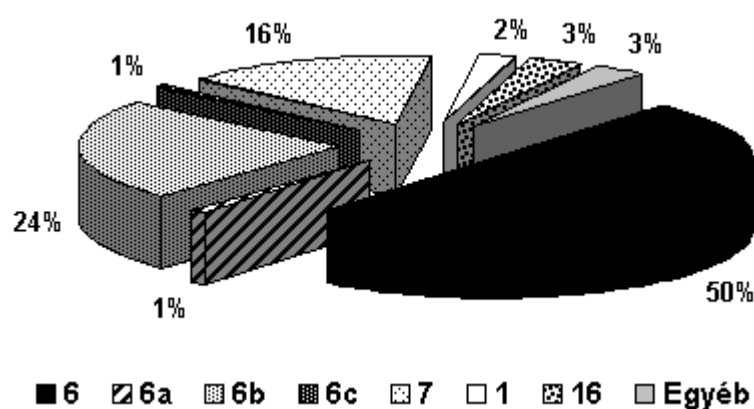

S.Enteritidis törzsek fágtípusának változása 1990-2000 között

Az egyes fágtípusok előfordulási aránya változott az utóbbi 2-3 év során. Az egyéb fágtípusok az 1b, 4, 6b, 16, 18 voltak. A 6 fágtípus dominanciája megmaradt, gyakorisága csökkent (68,1%-ról a 2001. évre 50%-ra), míg a 7 fágtípusé jelentősen – 9,2%-ról a 2001. évre 16%-ra – emelkedett. A 2000. évig a második leggyakoribb – 6b – fágtípusú törzsek előfordulási gyakoriságában nem történt jelentős változás. (3. ábra).

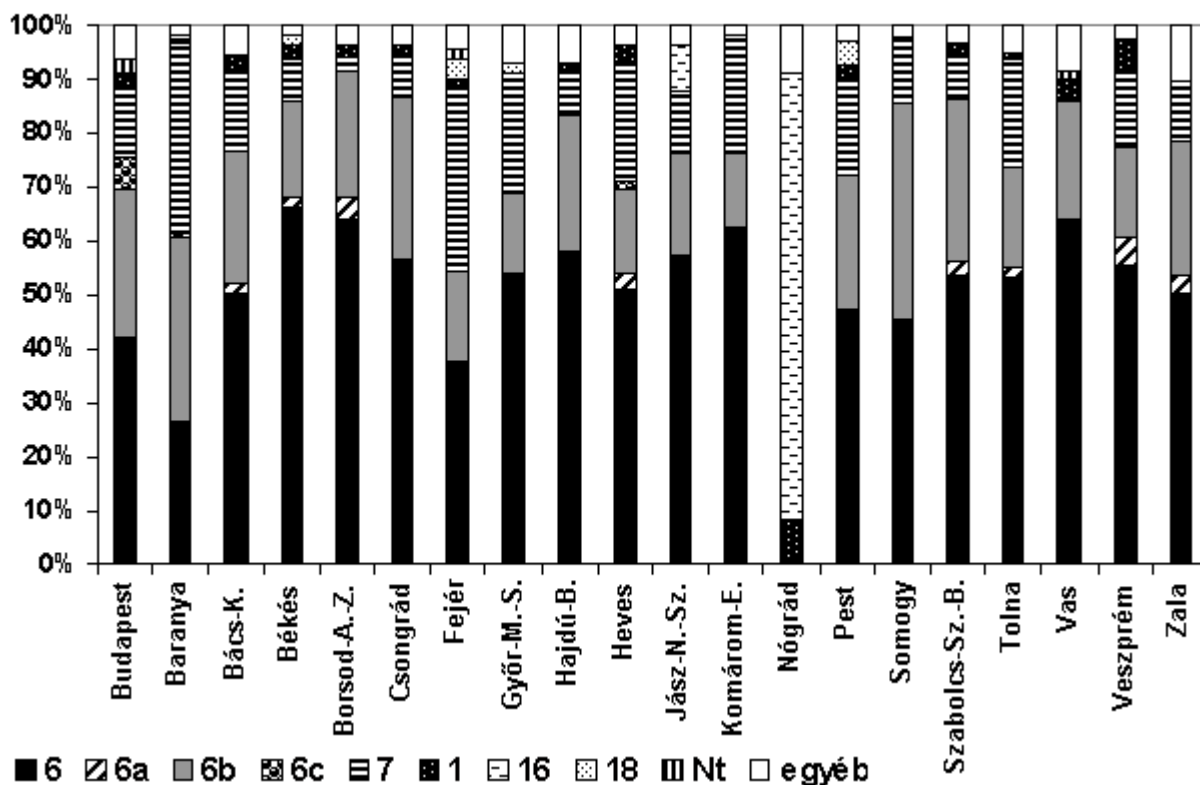
S.Enteritidis törzsek fágtípus szerinti megoszlása 2001-ben

A fágtípusok előfordulásának gyakorisága az ország egyes területein kisebb-nagyobb eltéréseket mutat (4. ábra).

4. ábra

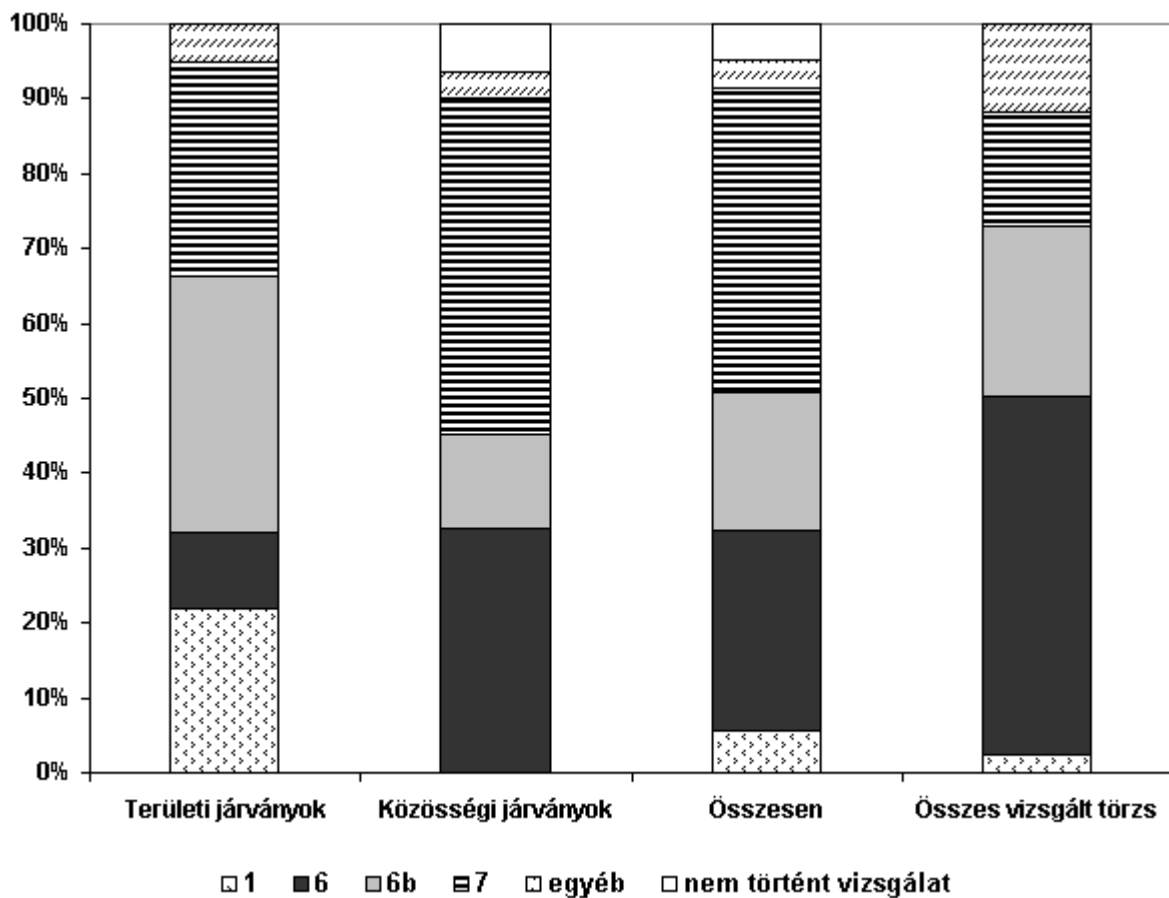
S. Enteritidis törzsek fágtípus szerinti megoszlása megyénként

A 6 fágtípus gyakorisága Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén és Vas megyében a legmagasabb, de jellemzően az ország keleti részén őrizte meg dominanciáját. A 6b fágtípus 15-25%-ban fordult elő, a leggyakoribb Somogy, Baranya, Csongrád és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében volt. A 7 fágtípus – melynek jelentősége az utóbbi két évben ismét nőtt – Heves, Fejér és Baranya megyékben volt gyakori. A 16 fágtípus jelentősebb számban kizárólag Nógrád megyében fordult elő, néhány esetet Jász-Nagykun-Szolnok megyében is kimutattak. Az eredmények háttérében lezajlott járványok állnak.

Az összes vizsgált törzs fágtípus-gyakorisága a különböző járványok adatainak összesített eredményével összevetve elmondható, hogy a 7 fágtípus előretörése a különböző járványokban való magas előfordulási arányával magyarázható. Míg az összes vizsgált törzs között előfordulási gyakorisága 15,1%, addig közösségi járványokban 44,8%, területi járványokban 30,0%-ban fordult elő. Az előző években ez a fágtípus jellemzően kisebb családi járványokban volt kimutatható, megváltozott járványügyi jelentősége a kórokozó patogenitásának megváltozására is utalhat (5. ábra).

**S.Enteritidis gyakori fágtípusainak előfordulási aránya
a 2001. évben lezajlott járványokban**

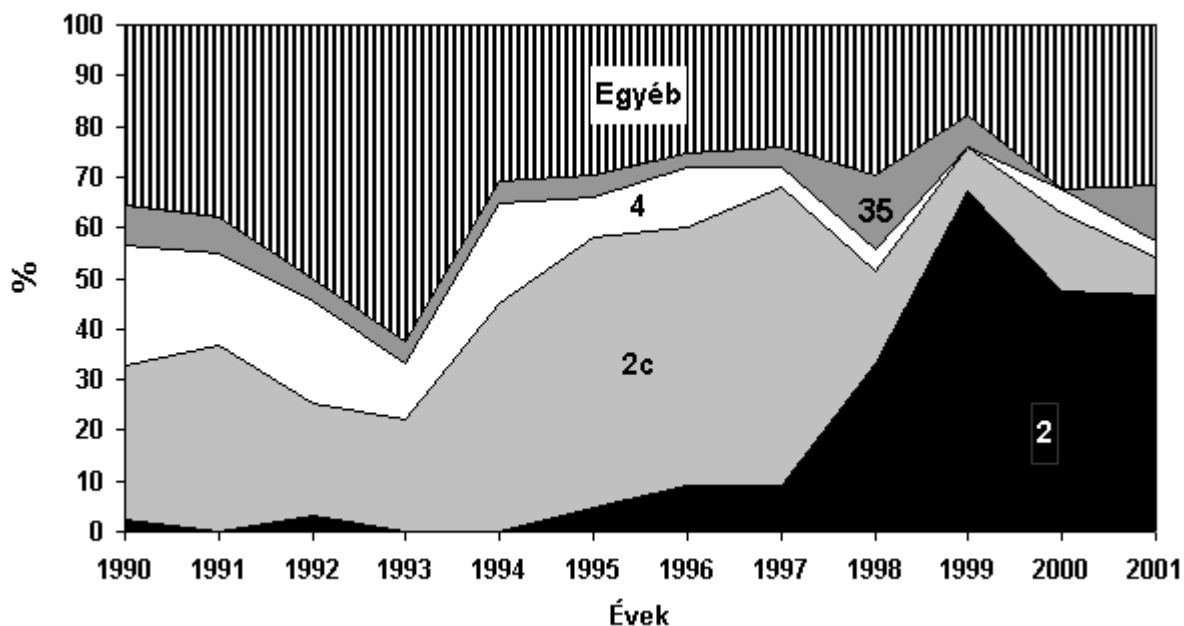
A 6b fágtípus – az összes törzs közötti arányával ellentétben – jelentős számban szerepelt területi járványokban, de a 6 fágtípussal együtt, alig haladta meg arányuk a 7 fágtípus gyakoriságát. A közösségi járványok során 8, területi járvány kapcsán három esetben a szennyezett élelmiszerből izolált **S.Enteritidis** fágtípus-meghatározása megerősítette a járványügyi kivizsgálás eredményét. A laboratóriumban párhuzamosan elvégezték a törzsek fágtípezését a nemzetközi fagsorozattal is, hogy az eredmények összevethetők legyenek a nemzetközi közleményekben szereplő adatokkal is. A szakirodalomból ismert PT4 megegyezett a hazai séma szerinti 6 fágtípussal.

Az OEK Fágtípezési és molekuláris epidemiológiai osztályán valamennyi, fágtípus-meghatározásra kerülő izolátum antibiotikum érzékenységét vizsgálják. Ez alapján elmondható, hogy a vizsgált törzsek (n=1851) 65%-ban érzékenyek voltak az általuk vizsgált antibiotikumokkal szemben. Ez mintegy 10%-os csökkenést mutat az előző évhez képest. A nalidix-savval szembeni rezisztencia tovább emelkedett (**6. ábra**). Ez a rezisztencia, jellemzően (96%-ban) a 6 fágtípushoz kötődött, de az 1, 6a, 6b fágtípusú törzsek között is előfordult.

Reprezentatív, nalidix-savval szemben rezisztens **S.Enteritidis** törzssorozattal (n=298) elvégezték a törzsek ciprofloxacín MIC

meghatározását. A törzsek közül 136 (45,6%) 0,190 µg/ml, 112 (37,6%), 0,250 µg/ml, és 33 törzs (11%) 0,125 µg/ml értéket mutatott. Ezek az eredmények jelzik a törzsek csökkent érzékenységét ciprofloxacinnal szemben.

**Humán *S.Typhimurium* törzsek fágtípus szerinti megoszlása
1990-2001 között**

Humán eredetű a törzsek 94,4%-a, 5,6% pedig állati ill. élelmiszer eredetű volt 2001-ben. Az összes törzs közül 46,5% a 2/3, 8,9% 2c/3, 10,9% a 35/3 fágtípusba tartozott. Az egyéb fágtípusok a 2b, 2b-5, 2d voltak. A fágtípusok előfordulási gyakoriságában lényeges változás nem történt. A multirezisztens (DT104) és nem-DT104 fágtípusú **S.Typhimurium** törzsek genetikai vizsgálata [a multirezisztenciát hordozó kromoszómaszakasz (integron) jellemzése PCR módszerrel] folytatódott, melyet a Széchenyi-pályázat keretében, mint alapkutatót végezt a laboratórium.

Az **S.Infantis** törzsek száma 2000-hez képest jelentősen növekedett (2000-ben 302, 2001-ben 415 törzset vizsgáltak). Az ország északkeleti részén, Pest megyében és a fővárosban fordult elő leggyakrabban ez a szerotípus. A humán forrás mellett élelmiszer és – az árvízzel kapcsolatban – víz eredetű izolálás is történt az ország északkeleti részén. A leggyakoribb fágtípus a 213 (46%) ill. a 217 (15%) és a 117 (8%) volt. A törzsek közül egy törzs termelt colicint. 146 OEK-ben vizsgált törzs közül csupán 16% bizonyult érzékenynek.

A 220 humán és egy állati ill. élelmiszer eredetű **S.Hadar** törzsek a 838 (70%) 888 [(12%), fággal nem tipizálható], 835 (8%) és a 858 (6%) fágtípusba tartoztak.

A 100, humán eredetű és egy vízből izolált **S.Virchow** törzs tipizálható volt és hétféle fágtípusba tartozott. Leggyakoribb fágtípusok az 513 és 517 voltak.

A 99 **S.Blockley** közül, 15 állati forrásból, kettő higiénés mintából származott. A törzsek a 883, 877 és 887 fágtípusba tartoztak.

Két humán eredetű **S.Manhattan** törzs került vizsgálatra (517 fágtípusú).

A 46 **S.Bredeney** törzs fágtípusát határozták meg, ez kétszeres emelkedést jelent a tavalyi évhez képest. Harminc törzs humán eredetű anyagból származott, 16 pedig élelmiszer eredetű volt. A törzsek (**S.Typhimurium** fágsozortat alkalmazva) 3-féle fágképbe voltak sorolhatók. A törzsek 72,0%-a 35 és 19,5% a 35/L31 fágképbe tartozott. Békés megyében területi járvány volt (32 törzs), a betegek székletéből kitenyésztett törzsek azonosnak bizonyultak a szennyezett élelmiszerből és a higiénés mintákból származókkal.

Az 59 humán eredetű **S.Saintpaul** törzs 91,5%-ban tipizálható volt és 5-féle típusba tartozott. A leggyakoribb fágtípusok a 25 (66%) és a 45 (12%) voltak.

A 15 humán anyagból származó valamennyi **S.Derby** törzs tipizálható volt, és egy kivétellel a 25 fágtípusba tartozott.

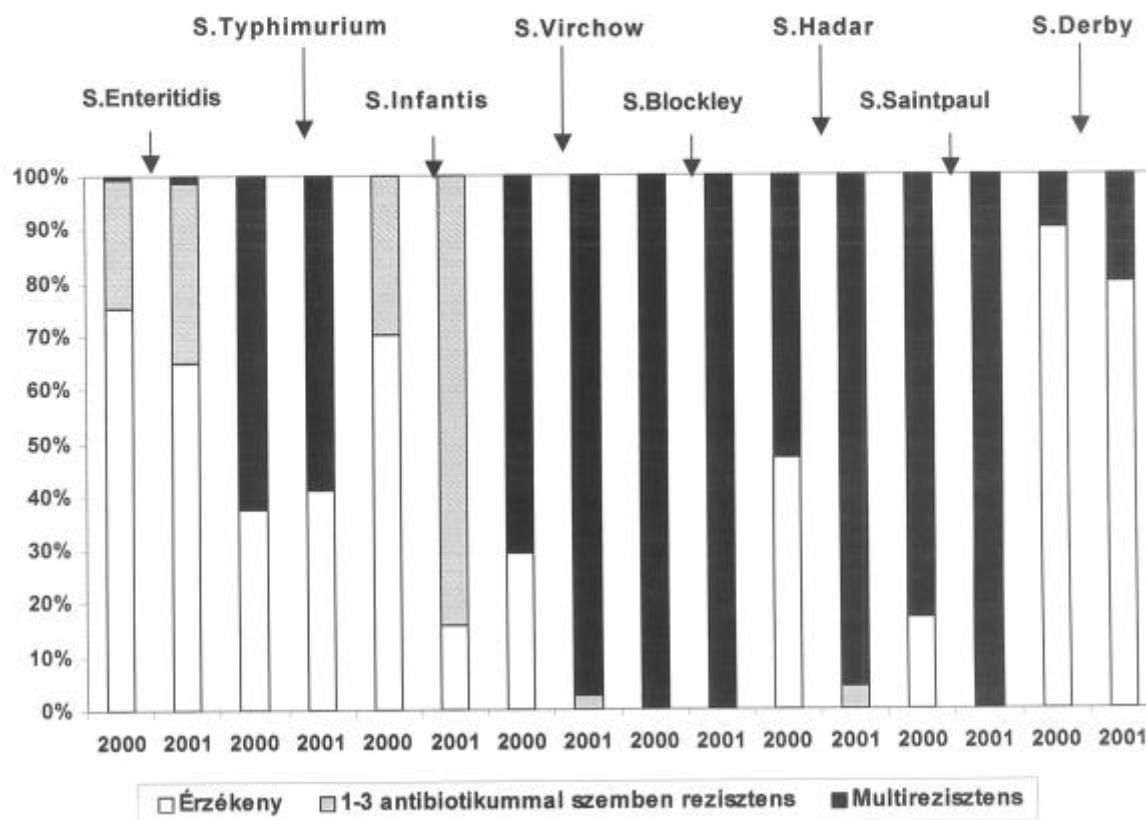
A 22 **S.Meleagridis** törzs közül 17 Csongrád, 5 Bács-Kiskun megyéből, egy élelmiszerrel összefüggő járványból származott: 12 humán, 6 élelmiszer és 3 higiénés mintából izolálták. A törzsek fágtípusa egységesen 77 volt.

Az izolált salmonella törzsekkel kapcsolatosan fontos megfigyelés, hogy az utóbbi években az izolátumok jelentős része multirezisztenciát mutat. A **S.Enteritidis** törzsek között az 1-3 antibiotikummal szembeni rezisztencia aránya lassan nő, a **S.Typhimurium** törzsek között a multirezisztensek aránya viszont valamelyest csökkent. A **S.Infantis** törzsek között a multirezisztensek gyakorisága jelentősen (ötszörösére) növekedett.

A ritkábban izolált salmonella törzsek között is igen gyakorivá vált a multirezisztencia. Az antibiotikum érzékenység alakulását a **8. ábra** mutatja.

8. ábra

Különböző szerotípusba tartozó Salmonella szerotípus képviselőinek antibiotikum érzékenysége a 2000-2001. években

A **S.Blockley** törzsek – melyek előfordulási gyakorisága lassan növekszik – 2001-re 100%-ban rezisztensnek bizonyultak az általunk vizsgált valamennyi antibiotikummal szemben. A **S.Hadar**, **S.Virchow** és a **S.Saintpaul** törzsek is 100%-os multirezisztenciát mutattak a vizsgált anyagban.

A tájékoztatást adta: **Pásztai Judit** osztályvezető
 OEK Fágtypizálási és molekuláris epidemiológiai osztály

Felhasznált irodalom:

1. J. Pásztai, Vera G. László, I. Gadó et al: The spread and antibiotic resistance of Salmonella enterica serotype Typhimurium DT104 in Hungary. Acta Microbiol Immunol Hung 2001; 48:95-105.

Szerkesztőségi megjegyzés: Az OEK munkatársai arra törekednek, hogy a fágtypus-meghatározás mellett, adaptálják a nemzetközi gyakorlatban bevált, molekuláris tipizálási módszereket is. Évek óta végzik a plazmid profil analízist, és beállításra került a pulzáltatott mezejű géll elektroforézis (PFGE) vizsgálat is, első ízben a **S.Oranienburg**-gal szennyezett csokoládéval kapcsolatos járványügyi vizsgálat kapcsán.

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYEKRŐL

A Magyar Infekciókontroll Egyesület, az
ÁNTSZ Tolna Megyei Intézete és az ÁNTSZ Fővárosi Intézete
2002. október 29-én (kedd) 10 órai kezdettel

EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYEK MESTERSÉGES LEVEGŐELLÁTÁSÁNAK KÉRDÉSEI
CÍMMEL KONFERENCIÁT RENDEZ

A konferencia helye: ÁNTSZ Fővárosi Intézete, Nagyterem
1139 Budapest Váci út 174.

PROGRAM

A Magyar Infekciókontroll Egyesület Infekciókontroll Zsebkönyvének bemutatása

ELŐADÁSOK

- 1. Az egészségügyi intézmények mesterséges levegőellátásának epidemiológiai vonatkozásai**
Előadó: Dr. Kende Éva
- 2. Klímarendszerek alkalmazhatósága, üzemeltetése, karbantartása egészségügyi intézményekben**
Előadó: Marián Andor
- 3. Aszeptikus klímaberendezések és terek fertőtlenítése**
Előadó: Papp L. Csaba
- 4. Tiszta terekre vonatkozó előírások, és ezek megvalósítása az egészségügyben**
Előadó: Angyalos Géza
- 5. Az egészségügyi intézmények mesterséges levegőellátása – az egészségügyi hatóság szemszögéből**
Előadó: Kalauz György
- 6. A levegő mikrobiológiai vizsgálata, mintavétel, értékelés**
Előadó: Dr. Némedi László

Hozzászólások

A kiállítók bemutatkozása

A rendezvénnyel kapcsolatos kérdésekben **Kalauz György** közegészségügyi felügyelő ad tájékoztatást (Tel.: 74/316-622; Fax: 74/312-348, 74/315-638; E-mail: kalauzgy@antsz-tolna.hu).

**A "Johan Béla" Országos Epidemiológiai Központ
Virologiai főosztályának és Mikrobiológiai kutatócsoportjának
tudományos ülése "A Magyar Tudomány Napja 2002" alkalmából.
2002. október 29. (kedd) 11 óra**

Helye: OKK "Fodor" terem, Budapest, IX., Nagyvárad tér 2.

**MOLEKULÁRIS BIOLÓGIAI MÓDSZEREK ALKALMAZÁSA
A MIKROBIOLÓGIAI DIAGNOSZTIKÁBAN**

Dr. Berencsi György: Populációs szintű interferencia vírusfertőzések között

Dr. Takács Mária, Mezei Mária, Balogh Katalin, Dr. Tóth Gábor, Dencs Ágnes, N. Szomor Katalin, Dr. Minárovits János, Dr. Berencsi György:

A DNS szekvenálás szerepe a virológiai diagnosztikában

Kis Zoltán, Pállinger Éva, Dr. Endrész Valéria, Dr. Burián Katalin, Dr. Gönczöl Éva:

A cytomegalovírus stimulálja a dendritikus sejtek érését

Dr. Gyuris Ágnes: NUCLISENS módszer alkalmazása HIV-1 RNS kópiaszám meghatározásra

**A "Johan Béla" Országos Epidemiológiai Központ
Egészségmonitorozás és nemfertőző betegségek epidemiológiai osztálya
és a Központi Statisztikai Hivatal
"A Magyar Tudomány Napja 2002" alkalmából megrendezi
a II. Országos Egészségstatisztikai Fórumot,
2002. október 29-30-án 10 órai kezdettel.**

OKTÓBER 29. KEDD

Helye: OKK "A" épület Nagytanterem (Budapest, IX., Gyáli út 2-6.)

**10⁰⁰-12⁰⁰ I. szekció – Az Egészségmonitorozási Hálózat szakmai napja
Megnyitó: prof. dr. Ungváry György országos tisztifőorvos**

**Dr. Vitrai József (OEK): Az Egészségmonitorozási Hálózat felépítése
A munkacsoportok munkaterveinek megvitatása, elfogadása**

Szünet

Zsámbokiné Bakacs Márta: Epidemiológiai alapfogalmak (továbbképzés)

Országgh Sándor: Adatkezelési alapfogalmak (továbbképzés)

Szünet

13⁰⁰-15⁰⁰ II. szekció – A Magyar Egészségadattár használatát támogató képzés

OKTÓBER 30. SZERDA

Helye: Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium (ESZCSM)
Budapest, V., Arany János u. 6-8. Nagyterem

9⁰⁰-13⁰⁰ I. szekció

Megnyitó: dr. Jakab Ferencné közigazgatási államtitkár (ESZCSM)

Dr. Alena Petrakova: **"The World Health Survey 2002"**

Dr. Vitrai József: **Az egészségmonitorozás várható fejlődési irányai**

Fogarassy Károly: **Az egészségmonitorozás "infostruktúrája"**

**A HAZAI EGÉSZSÉGMONITOROZÁS HARMONIZÁCIÓJA,
AZ EGYES INTÉZMÉNYEK SZEREPE**

Előadók: Gárdos Éva (*KSH*)

Dr. Melles Márta (*OEK*)

Dr. Kiss József (*OEP*)

Dr. Kincses Gyula, Dr. Surján György (*MEDINFO*)

Dr. Bordás István (*GYÓGYINFOK*)

Koós Tamás (*ESZCSM*)

Megbeszélés, vita

Szünet, sajtótájékoztató

14⁰⁰-15⁰⁰ II. szekció – Módszertani bevezető az OLEF2000 adatainak használatához

Boros Julianna: **Az OLEF2000 kutatási jelentése**

Zakariás Ildikó: **Hasznos statisztikai tudnivalók az eredmények értelmezéséhez**

Szünet

15¹⁵-16⁴⁵ III. szekció – Háztartás vagy célszemély?

A mintavételezés egyik alapvető problémája

Szekcióelnök, moderátor: Rudas Tamás (ELTE Szociológiai Intézet, TÁRKI)

Németh Renáta: **Miért inkább célszemély? – az OLEF2000 tapasztalatai (vitaindító előadás)**

Felkért hozzászólók: Bacher János (*GFK Hungária*)

Éltető Ödön, Mihályffy László (*KSH*)

Hann Endre (*MEDIÁN*)

Zelenay Anna (*AGB*)

15¹⁵-16⁴⁵ IV. szekció – Lakossági gyógyszerhasználat az OLEF2000 adatai alapján

Szekcióelnök, moderátor: dr. Hamvas József (*ESZCSM*)

Dr. Vizi János: **A forgalmi adatokon túl...** (vitaindító előadás)

Hozzászólások, vita

15¹⁵-16⁴⁵ V. szekció – Egészségstatisztikai, egészségmonitorozási szakkifejezések magyarítása

Dr. Vitrai József: **Egészség vagy egészségügy?** (vitaindító előadás)

Hozzászólások, vita

Megjegyzés: a IV. és V. szekció helyiségei még nem tisztázottak, ezzel kapcsolatosan **Csizmadia Péter** ad tájékoztatást (**Tel/Fax: 476-6416/2225; E-mail: csizmadia.oke@antsz.hu**).

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A 2002. október 7-13. közötti időszakban bejelentett heveny fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális fertőző betegségek** közül az előző hetihez képest a salmonellosis és a campylobacteriosis bejelentések száma kb. 10%-kal csökkent, a dysenteria eseteké számottevően nem változott. A korábbi évek azonos időszakához viszonyítva a salmonellosis és a dysenteria járványügyi helyzete lényegesen kedvezőbbben alakult, az év eleje óta regisztrált megbetegedések száma felét sem érte el a szummációs mediánnak.

A **hepatitis infectiosa** megbetegedések száma az előző héthez képest 17%-kal csökkent, a megbetegedések csaknem felét Borsod-Abaúj-Zemplén megyében diagnosztizálták. Szeptember 17-e óta Edelényben 5 újabb hepatitis A megbetegedést regisztráltak, így a területi járványhoz tartozó esetek száma 24-re emelkedett.

A **légúti fertőző betegségek** közül az előző héthez viszonyítva a **varicella** bejelentések száma a betegségre jellemző szezonalitásnak megfelelően több mint kétszeresére nőtt. Kiemelésre érdemes, hogy az utóbbi hetekben megszorodott a **mononucleosis infectiosa** bejelentések száma. Ezen a héten 30%-kal több megbetegedést észleltek, mint a korábbi évek ugyanezen időszakában.

Az e csoportba tartozó, **védőoltással megelőzhető fertőző betegségek** epidemiológiai helyzete ezen a héten is kiváló volt.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** alacsony számban fordultak elő, négy purelens meningitis és három encephalitis infectiosa esetet regisztráltak.

Kevesebb **Lyme-kór** megbetegedésről érkezett jelentés az előző hetinél, azonban a bejelentések száma meghaladta a 2001. év 41. hetében regisztráltakat. A legtöbb eset (az összes 25,8%-a) Tolna megyéből származott.

A 41. héten egy újabb malária került a nyilvántartásba, így az év eleje óta bejelentett importált esetek száma 13-ra emelkedett. Az afgán állampolgár megbetegedését **P.vivax** és **P.falciparum** okozta.

Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)

41/2002.sz.heti jelentés (weekly report)

(2002.10.07 – 2002.10.13.)

Betegség Disease	a 41. héten (week)			az 1 – 41. héten (week)		
	2002.10.07- 2002.10.13.	2001.10.08- 2001.10.14.	Medián 1996- 2000	2002.	2001.	Medián 1996- 2000
Typhus abdominalis	-	-	-	1	1	1
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Salmonellosis	232	266	415	6092	6065	14984
Dysentheria	14	15	27	269	286	705
Dyspepsia coli	-	2	3	56	82	147
Egyéb E.coli enteritis	1	2	•	47	70	•
Campylobacteriosis	130	150	•	4782	4994	•
Yersiniosis	1	1	•	70	77	•
Enteritis infectiosa	849	802	•	32109	28513	•
Hepatitis infectiosa	26	22	45	757	658	1501
AIDS	-	-	-	22	15	23
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	1	-	•	19	9	•
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	8	1	1
Scarlatina	32	44	77	1987	2809	3798
Morbilli	-	-	-	1	28	24
Rubeola	1	2	3	59	78	127
Parotitis epidemica	6	4	4	140	201	245
Varicella	333	251	•	27603	32174	•
Mononucleosis inf.	36	25	26	1118	1004	986
Legionellosis	1	1	•	35	59	•
Meningitis purulenta	4	3	•	167	214	•
Meningitis serosa	-	3	3	101	143	111
Encephalitis infectiosa	3	3	1	96	98	124
Creutzfeldt-J.-betegség	-	-	•	11	14	•
Lyme-kór	31	24	•	1023	1079	•
Listeriosis	-	-	•	4	4	•
Brucellosis	-	-	-	-	2	1
Leptospirosis	-	2	1	31	54	28
Tularemia	1	2	1	70	35	83
Tetanus	-	1	1	5	4	11
Vírusos haemorrh. láz	-	-	•	3	6	•
Malaria*	1	-	-	13	16	12
Toxoplasmosis	8	2	6	172	143	228

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

() 2001. június 1-től jelentendő (notifiable since 01.06.2001)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2002.10.16

Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)

41/2002.sz.heti jelentés (weekly report)

(20)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentaria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór
Budapest	35	1	34	73	2	4	17	5	1	1
Baranya	23	-	8	15	-	2	15	8	-	1
Bács-Kiskun	23	3	7	45	-	1	3	-	-	-
Békés	12	1	5	70	-	2	24	2	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	7	1	2	16	14	2	59	-	1	5
Csongrád	5	-	-	49	-	-	4	2	-	-
Fejér	7	-	4	51	1	2	27	4	-	-
Győr-Moson-Sopron	25	-	11	22	-	2	19	1	-	2
Hajdú-Bihar	15	4	11	24	3	-	11	1	-	1
Heves	3	-	1	41	-	-	28	1	-	3
Jász-Nagykun-Szolnok	7	2	8	96	-	-	13	1	-	-
Komárom-Esztergom	9	-	4	15	-	3	6	-	-	-
Nógrád	3	1	-	30	-	1	4	-	-	3
Pest	15	-	6	39	2	5	49	5	2	-
Somogy	2	-	1	25	-	1	4	3	-	-
Szabolcs-Szatmár-Bereg	13	1	5	13	1	1	14	1	-	-
Tolna	7	-	5	35	-	-	2	-	-	8
Vas	6	-	5	20	-	1	9	1	-	2
Veszprém	9	-	5	147	2	3	17	1	-	-
Zala	6	-	8	23	1	2	8	-	-	5
Összesen (total)	232	14	130	849	26	32	333	36	4	31
Előző hét (previous week)	254	17	146	832	15	26	160	33	3	39

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2002.10.16

Az ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózatának jelentése 2002. 41. hét

A 41. heti jelentéssel zárjuk az ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózatának 2002. évi rendszeres hetenkénti adatszolgáltatását. Számszerű adatokat és ábrákat azért nem közlünk, mert a legtöbb faj pollenszáma az alacsony koncentráció értéken belül volt.

A hét elején egy-egy nap még előfordult közepes koncentrációban a parlagfű pollenszeme Kecskemét, Pécs, Szekszárd, Zalaegerszeg és Debrecen állomásokon, de többnyire az országos esőzés kimosta a virágporszemeket a levegőből. Elenyésző volt az egyéb allergén növények kiváltotta terhelés is. A pázsitfűfélék pollenszórása csak az ország déli részén érte el az alacsony szintet, virágzási szezonjuk gyakorlatilag véget ért.

ÖSSZEFOGLALÓ AEROBIOLÓGIAI JELENTÉS

A 2002. évi pollen információs jelentésünket március 11-től szolgáltattuk. Az idei pollenszezon az előző évekhez hasonlóan nagyon korán indult, a tavaszi és a nyári szakasz erősen átfedte egymást, egyszerre sok pollen típus jelent meg a légkörben. A nyárvégi-őszi gyomok pollinációja a szeptemberi hideg, csapadékos időjárás miatt gyorsan zárult, bár néhány erősen fertőzött körzetben még októberben is előfordult közepes parlagfű terhelés.

Nagyon korán ébredt a természet ez évben, a rendszeres pollenjelentésünk adása előtt már befejeződött a mogyoró (*Corylus*) és az éger (*Alnus*) virágzása. Korán kezdte pollenjét szórni a nyír (*Betula*), majd igen hosszan elnyúló virágzási szakaszát regisztráltuk. Jelentős volt a kőris (*Fraxinus*) terhelés is, és a nyár (*Populus*) virágporszemeinek koncentrációja is gyakran meghaladta a magas kategóriát. A ciprusfűfélék (*Cupressaceae*) is hosszan virágoztak egy jelentősebb május végi júniusi másodvirágzással. Már április végén beindult a pázsitfűvek (*Poaceae*) szezonja, és az egyéb nyári gyomnövények is hirtelen robbantak be a 18. héten, kora májusban; 5 héten keresztül magas, vagy nagyon magas koncentrációban voltak jelen hazánk légterében. A nyárvégi gyomok közül az üröm (*Artemisia*) jelent meg először a kecskeméti, svábhegyi és pécsi csapdákban már a 25. héten (június utolsó előtti hete). A parlagfű virágporszórása is korán, már a 29. héten jelentkezett. Gyakran szinte egyeduralkodó pollenként volt kimutatható a pollencsapdából, főként augusztus-szeptember hónapokban. Maximumát a 36. héten érte el a Debrecenben regisztrált 1419 pollenszem/m³-es számmal, de 1000 pollen/m³ feletti koncentrációt mértek a nyíregyházi állomáson is.

Új megfigyelésünk, hogy idén először magasabb *Ambrosia* pollen kibocsátást regisztráltak Miskolcon, mint a befogott üröm (*Artemisia*) pollenszemeinek koncentrációja, ami arra utal, hogy a parlagfű észak felé nyomulása tovább

folytatódik hazánkban. Idén az újonnan megkapcsolódott veszprémi csapda adatainak segítségével igazolni tudtuk a Balaton környéki parlagfű helyzet súlyosságát is.

Tartósan, igen nagy mennyiségben jelentek meg az *Alternaria* és *Cladosporium* gombaelemei a nyári csapadékos, párás idő hatására.

A polleninformációs szolgáltatásunk a weboldalunkon keresztül a szezon alatt folyamatos volt, www.antsz.hu/oki valamint a Teletexten.

Végezetül szeretnénk megköszönni a Hálózat minden munkatársának áldozatos munkáját:

Békéscsaba: Farkas Lajos, Tarkóné Strifler Anita,

Debrecen: Laczik Miklósné, Mészáros Júlia,

Győr: Wimmer Józsefné, Morozik Larissza,

Kecskemét: Oravecz András, Lehoczki Nyina,

Miskolc: Nagy Balázné, Péntekné Bóta Erika, Lengyelné Boldog Ilona,

Nyíregyháza: Bugír Zsolt,

Pécs: Gallovich Erzsébet, Csontos Ferenc,

Szekszárd: Szintainé Dombrádi Júlia, Tóth Zoltán, Császár Vincéné,

Szolnok: Borsányi Anna,

Zalaegerszeg: Klatsmányi János, dr. Németh Istvánné, Szalayné Vincze Katalin,

Budapest Svábhegy: Barták Györgyné, Migályné Józsa Edit, Hardy Tímea,

OKK-OKI: Farkas Ildikó, Páldy Anna, Erdei Eszter.

Köszönetünket fejezzük ki **Dr. Juhász Miklósnak**, a JATE egyetemi docensének, aki ebben az évben is a pollenszezon kezdetétől a 34. hétig rendelkezésünkre bocsátotta a Szegeden üzemelő csapdában rögzített adatokat.

A tájékoztatást adta: dr. Farkas Ildikó, az Aerobiológiai Hálózat vezetője,
Erdei Eszter és Hardy Tímea koordinátorok,
"Fodor József" Országos Közegészségügyi Központ
Országos Környezetegészségügyi Intézete

A "Johan Béla" Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a "Johan Béla" Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.antsz.hu/oeik

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

"Johan Béla" Országos Epidemiológiai Központ
1966 Budapest, Pf. 64., Telefon: 476-1153, 476-1194
Telefax: 476-1223
E-mail: epiujsg.oeik@antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál arra hivatkozni kell.

Megbízott országos tisztifőorvos:
Prof. dr. Ungváry György

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő:

Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Szerkesztők:

Dr. Csohán Ágnes

Dr. Krisztalovics Katalin

Dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztők:

Lendvai Gyuláné

Kissné Sponga Zsuzsa

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc

ISSN 1419-757X